

O izdelovanju tarifnih pravilnikov in nagrajevanju je bilo že govora tudi na tem mestu. Kljub temu je to vprašanje še zmeraj aktualno. Zlasti še, ker je med delavci še zmeraj največ govora o bodočih plačah, o normah, o novem sistemu nagrajevanja sploh.

Med prigorovi in pomisleki, ki jih dajejo razni kolektivi in organizacije na osnovna načela za nove tarifne pravilnike, je v prvi vrsti pripomba, češ da start ni za vse enak. Tako je bilo rečeno v poročilu na skupščini OSS, o tem so govorili delegati in tudi predsednik

republiškega odbora Zveze sindikatov Slovenije tov. Stane Kavčič.

Iskanje enakega starta pri izdelavi tarifnih pravilnikov bi pomenilo zavreči svobodno blagovno proizvodnjo, svobodno

ENAKOST

izmenjavo, svobodno delovanje ekonomskih zakonitosti. Iskanje enakega starta za vse bi pomenilo zavreči samostojnost delovnih kolektivov in bi pomenilo grob korak nazaj v togi čas administrativnega vodenja. Tak način bi na današnji

stopnji zaviral razvoj proizvodnih sil in bi bil zaradi tega škodljiv posameznikom in družbi kot celoti.

Cepav s sprostitvijo raznih predpisov gotovo ne stopajo kolektivi z enakimi pogoji k novemu sistemu nagrajevanja, bi vendar iskanje neke pravice za vse, vodilo lahko samo nazaj, nikakor pa naprej k utrjevanju naše socialistične demokracije.

Te ugotovitve bi morali imeti pred očmi zdaj ob izdelavi tarifnih pravilnikov in zavračati bi morali vsako misel po administrativni enakosti. K. M.

AKTUALNO VPRAŠANJE

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XII, ST. 24 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 27. MARCA 1959

Stane Žagar

S konference Okrajnega sindikalnega sveta

Za smotrno uporabo sredstev

zbranih za objekte družbenega standarda - Živahna razprava o vseh najaktualnejših gospodarskih problemih

Kranj, 25. marca

Danes dopoldne je bilav prostorih Okrajnega ljudskega odbora Kranj redna letna konferenca Okrajnega sindikalnega sveta Kranj, ki so se je razen delegatov z vse Gorenjske udeležili tudi številni gostje, med njimi Stane Kavčič, predsednik republiškega odbora Zveze sindikatov Slovenije, France Popit, sekretar OK ZKS Kranj, Vinko Hafner, predsednik OLO Kranj in drugi.

mesto in ugled. Glavna tema razprav in dela sindikalnih podružnic v podjetjih v preteklem letu

je bil družbeni standard in gospodarjenje nasploh. Konferenca je ugotovila, da sindikalne organizacije razpravljajo o ukrepih za izboljšanje življenjskega standarda zaposlenih, da aktivno sodelujejo pri razpravah o uporabi sredstev in gospodarjenju v občinah in v podjetjih. Posledice tega so, da so se pristojni organi

(Nadaljevanje na 3 str.)

Pred novo gradbeno sezono

Klin se s klinom izbija

Smernice OLO na slepem tiru - Boljše življenjske pogoje gradbenim delavcem - Za 180 milijonov dinarjev mehanizacije - Letos za 50% več gradenj - Kdaj bodo začeli na Zlatem polju?

O gradbeni dejavnosti je bilo že precej besed. Gre za ugotovitve, da gradbene zmogljivosti in vse druge dejavnosti (industrija gradbenega materiala, projektiranje, izdelovanje opreme, instalacijska in obrtna dela) ne zadoščajo potrebam. Kar pa je še huje — niti obstoječe zmogljivosti čisto niso polno oziroma smotrno izrabljene, niso usmerjene tja, kjer je potreba in tudi korist največja.

O tem je razpravljal že OLO, ki je lani jeseni posvetil posebno sejo samo problemu gradbeništva. Smernice, ki so bile sprejete, so bile dokaj obetajoče, ker so imele namen odstranjevati prav te glavne ovire, ki zmanjšujejo večji uspeh v gradbeni dejavnosti. Predvsem so smernice priporočale ljudskim odborom, da proučijo možnost smotrnega združevanja sil. — Toda kaže, da so priporočila ostala za sedaj na slepem tiru. Velja, da je gradbeništvo hudo problem, ki ga še bolj čutimo prav v času povečane gradnje za družbeni standard, da se nekiki reorganizacijskih sprememb ni moč lotiti kar tako in končno, da bi same te spremembe ne dale takoj vidnejšega uspeha. Kljub temu pa bi se morali aktivneje pripravljati na postopno uvajanje določenih organizacijskih sprememb. V nobenem primeru ne kaže držati križem rok samo zato, ker se vse ne da doseči naenkrat.

V gradbenem podjetju »Projekt« v Kranju, ki ima približno polovico vseh gradbenih zmogljivi-

vosti na Gorenjskem, pravijo, da so letos dvignili svoj delovni načrt za polovico. Lani so imeli v načrtu izvedenih del za 800 milijonov (realizirali 1100), letos pa so zvišali načrt na 1200 milijonov dinarjev. Kljub temu so sprejeli v izdelavo skupnih naročil za 1400 milijonov dinarjev, oziroma za 200 milijonov nad postavljeno mejo. Upajo, da bodo lahko vse naredili, če ne bodo nastopile nepredvidene ovire.

Da so letos lahko toliko povečali svoje zmogljivosti, se imajo zahvaliti predvsem novi mehanizaciji. Od lani so nakupili za 180 milijonov dinarjev raznih strojev. Razen žerjavov in druge opreme bodo letos imeli zidarji na razpolago dva stroja za ometavanje. S temi stroji je stena kar hitro ometana. Nabavili so tudi stroj za izdelavo betonskih cevi in drugo potrebno mehanizacijo.

Največja težava pa je zaradi pomanjkanja kvalificiranih delavcev — zidarjev in tehnikov. Zdaj, prav pred sezono imajo kar deset odpovedi zidarjev. Za-

kaj gredo stran? Navedeni vzroki so različni. Očitno pa je, da gre za iskanje boljših življenjskih pogojev: bližje domu, stanovanje itd. Med samimi gradbenimi delavci kroži pregovor: klin s klinom. S tem pravijo, da je treba vsaj hkrati (če ne prej!) kot na druge, misliti na življenjske pogoje za same gradbene delavce. Če bodo oni stalno stanovali samo po zasilnih barakah, tudi drugim ne morejo zidati stanovanj.

No v smislu je Projekt prav letos že naredil prelomnico. Na zlatem polju bodo sezidali poslopje za 120 samskih delavcev. Hkrati organizirajo delavce za združeno gradnjo. Imajo 60 prošenj za stanovanja. Delavski svet je že odobril sredstva za pristopne deleže in dal smer za gradnjo več hiš in stolpnice ob Vodovodnem stolpu.

Največje letošnje gradilišče bo na Zlatem polju. Načrti še niso vsi gotovi. Toda zaradi tega ni ovire. Začeli so s pripravilnimi deli: dovozno cesto, kanalizacijo in drugim. Načrti jih nič ne ovirajo. Zlasti ne, ker imajo še izgotoviti dobro tretjino lanskih del.

Tako pravijo in delajo v samem podjetju. Potrebo po neki reorganizaciji, po spremembah kot jih določajo smernice gradbeništva, se tu ne čutijo. Morda zato, ker s strani občin in drugih organov še ni bilo dovolj pomoči in pobud za to.

K. M.

»MANTA« NA BOHINJSKEM JEZERU — Prečkli ponedeljek in torek sta bila tudi za domačine nenavadna — štirisedežni motorni čoln »Manta« je drsel po malec valoviti površini jezera s hitrostjo do 50 km na uro. Lesno industrijski obrat Bohinjska Bistrica (LIP Bled) je izdelal prototip luksuznega motornega čolna, ki je imel ta dva dni prvo preizkušnjo

90 odstotkov Bohinjcev volilo odbore SZOL

Preteklo nedeljo so Bohinjci volili odbore osnovnih organizacij SZOL. Rezultat teh volitev ponovno kaže na izredno politično zavest občanov, zlasti še, ker so bile priprave in volitve v rok- krah krajevnih organov družbeno-političnih organizacij in so bila za agitacijo uporabljena zelo skromna sredstva. Volilna udeležba je bila 89,95 %, če pa prištejemo k tej udeležbi še upra-

vičeno odsotne člane SZOL, znaša udeležba 94,75 %. To je izreden uspeh, saj je izven vrst socialistične zveze ostalo vsega 5 % volivcev, predvsem ljudi, ki abstiniirajo tudi na drugih volitvah.

Vso nedeljo je bilo na vseh 16 voliščih zelo živahno. Številni člani SZOL so se pojavili na voliščih zgodaj zjutraj; tako je v prvih urah glasovalo preko 30 % volivcev. Ob 10.30 so na Nemškem rovtu glasovanje že zaključili, ob pol dveh pa na Ravnah.

Izreden uspeh je bil dosežen na volitvah tudi zato, ker se je glasovanja udeležilo kar 238 volivcev, ki niso bili člani SZOL. In so tega dne vstopili v to organizacijo. Med temi je bilo tudi veliko število mladine, ki je dopolnila osemnajsto leto in še ni bila sprejeta v organizacijo SZOL.

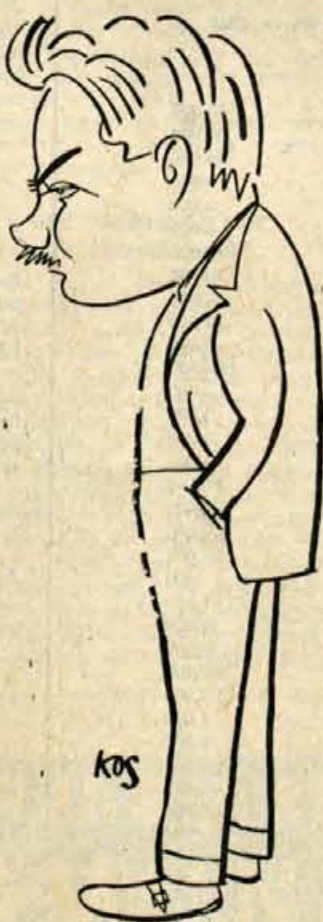
Izvoljenih je bilo 11 odborov osnovnih organizacij SZOL. Ob tej priložnosti so bile tri organizacije priključene dvem večjim, kajti izkušnje so pokazale, da te tri organizacije praktično same ne morejo obstajati.

V nove odbore je prišlo več novih aktivnih članov SZOL, katere so člani izbrali na predložitelnih konferencah. Med njimi je precej mladih članov SZOL in tudi žena.

V zadnjih letih organizacija SZOL v Bohinju ni pokazala neke večje politične aktivnosti. Mnogo odborov je skoraj razpadlo, tako da je v večini organizacij ostal samo blagajnik, ki je pobiral članarino. Tako so člani upravičeno postavljali vprašanje, čemu je ta organizacija sploh namenjena? Istočasno pa se je med ljudmi pojavljala vrsta vprašanj, želja, teženj in predlogov, toda nikogar ni bilo, ki bi te želje, predloge in mnenja vsklajeval in jih prenašal na ustrezna mesta. Odbori se niso znašli pri svojem delu, razen tega tudi niso prejeli skoraj nobene pomoči in nasvetov. Zato so že predvolilne konference postavile te stvari na pravo mesto, jih osvetlile in odločile, da bo treba v prihodnje delati drugače. Zato so bili odbori izbrani skrbno že na teh konferencah, razen tega pa so jih na dan volitev še skrbneje izbrali tudi člani SZOL.

Prihodnji teden se bodo vsi novi izvoljeni odbori sestali, izvolili bodo predsednike in ostale funkcionarje, hkrati pa sprejeli delovni program. Občinsko vodstvo SZOL namerava tem odborom nuditi vso pomoč. Posebno pa bodo gojili stik s članstvom preko množičnih sestankov in osebnih stikov.

-on

ANDREJ VERBIČ

Po izvolitvi organov konferenca in komisij je najprej prebral svoje poročilo predsednik OSS Kranj Andrej Verbič. V uvodu je poudaril, da so sindikalne organizacije v zadnjem času z novim načinom dela, s konkretnim obravnavanjem najbolj aktualnih problemov, našle svoje pravo

Občinski odbor ZKS, Občinski odbor za proslavo 40-letnice KPJ in komanda kranjske garnizije

vabijo

prebivalstvo Kranja, da se udeležijo komemoracije ob 17. obletnici smrti narodnega heroja Staneta Žagarja. Komemoracija, ki bo združena z odkritjem spominske plošče Stanetu Žagarju, bo danes, v petek, 27. marca ob 16. uri pred kasarno kranjske garnizije.

TE DNI PO SVETU

V Beogradu so v ponedeljek sklenili in podpisali konvencijo o sodelovanju na področju prosvete, znanosti in kulture med našo deželo in republiko Irakom.

V Moskvi se je začel v ponedeljek XII. kongres sovjetskih sindikatov. Začel ga je predsednik Viktor Grifin, ki je pozdravil tuje delegate, med njimi tudi podpredsednika Centralnega sveta ZSJ Miko Špiljaka.

Ob zaključku kongresa enotnih kmetijskih zadrug je minister za kmetijstvo CSR Strougal izjavil, da si bodo z vsemi močmi prizadevali, da bodo letos vključili v zadruge še preostale individualne kmečke posetnike. Uspeh pa bodo dosegli samo, če bodo izboljšali kmetijstvo.

V Beogradu so v torek podpisali dodatni sporazum k trgovinski pogodbi iz leta 1955 o menjavi blaga med našo deželo in Italijo, kakor tudi sporazume o menjavi med obmejnimi področji obeh dežel. O teh sporazumih so se pogajali v Rimu od 3. do 24. decembra lani in letos v Beogradu od 16. marca dalje.

V torek popoldne je prispela v Beograd delegacija socialnodemokratske frakcije zahodnonemškega zveznega zbora pod vodstvom podpredsednika frakcije Fritzja Eriera. Delegacija se bo mudila pri nas štiri dni in bo z našimi državnimi in političnimi voditelji izmenjala misli o perečih mednarodnih problemih s posebnim ozirom na nemško in berlinsko vprašanje.

V začetku aprila bo delegacija naših gospodarstvenikov odpotovala na Švedsko, Norveško, Finsko in Dansko, da bi proučila možnosti za povečanje našega izvoza v te dežele. Delegacija bo imela tudi razgovore o konkretnih izvoznih pogodbah in bo med ondodnimi poslovnimi ljudmi izbrala zastopnike in agente za stalno prodajo našega blaga.

Predsednik maroške vlade Abdulah Ibrahim je v sredo v govoru po radiu dejal, da bodo razdelili revnim kmetom na tisoče hektarov zemlje, ki je zdaj pod sekvestrom. Med glavnimi nalogami vlade bosta zdaj reforma in umik tujih čet iz dežele.

V Beograd je v sredo prispela afganistanske trgovinska delegacija pod vodstvom namestnika ministra za trgovino Mohameda Rasula Junosija.

To je prva afganistanska trgovinska delegacija pri nas. Seznanila se bo z našim gospodarstvom ter proučila možnosti trgovinskega sporazuma med obema deželama.

Jugoslovanski veleposlanik v Pragi Jakša Petrić je protestiral pri češkoslovaškem zunanjem ministrstvu v zvezi s člankom, objavljenim 25. februarja v »Ludu«. Protestna nota ugotavlja, da članek žali osebnost predsednika Tita, da skuša popačiti smisel prijateljskega potovanja predsednika Tita po azijskih in afriških deželah in da si prizadeva kompromitirati politiko miroljubne in aktivne koeksistence jugoslovanske vlade. Veleposlanik Petrić je hkrati opozoril na to, da takšne vrste napadi na Jugoslavijo niso osamljeni v češkoslovaškem tisku in da jih zaradi tega ni moč obravnavati kot slučajne pojave, marveč kot sestavni del protijugoslovanske gonje, ki jo že dalj časa uprizarjajo proti jugoslovanskim narodom in vladi.

IZDAJA ČP »GORENJSKI TISK« - UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR - DIREKTOR IN ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK - TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 475 - UPRAVA ŠT. 309 TBKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 607-70-1-135 - IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH - LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA NAROČNINA 50 DINARJEV

LJUDJE IN DOGODKI

DE GAULLOVI NAČRTI

Na svoji tretji tiskovni konferenci je predsednik francoske republike de Gaulle obrazložil nekatera stališča francoske politike glede na to, da je bil to šele tretji nastop generala pred novinarji, odkar je lani maja spet zavzel pomembno mesto v francoskem političnem življenju, je povsem razumljivo vladalo veliko zanimanje zanj. Prav gotovo pa so takšno javno razlago francoskih stališč narekovali De Gaulle tudi zelo močni razlogi, sprito katerih je vsa konferenca dobila še poseben poudarek.

Ne da bi se spuščali v ocene posameznih de Gaullovih stališč, vendarle lahko povzamemo nekaj splošno veljavnih misli o sedanjih francoski politiki, ali še bolje rečeno: o nekaterih namenih predsednika de Gaulle.

Predvsem je tudi na tej konferenci prišla naden težnja generala, da bi ponovno vrnil nekdanji blišč in sloves velesile, ki ga je Francija uživala vse tja do začetka druge svetovne vojne. Ni dolgo tega, ko je Francija postavila oba anglosaksonska zaveznika (ZDA in Veliko Britanijo) v neprijeten položaj s svojo zahtevo, naj jo vključijo v vodilne sile zahodnega bloka. Čeprav nihče uradno ne priznava »vodilne dvojke« - Velike Britanije in ZDA - malone vsakdanja praksa znotraj zahodnega bloka kaže na poseben položaj teh dveh sil

pri določanju in usmerjanju politike Zahoda. Francija, ki je bila vse tja do leta 1940 vodilna sila ne samo v Evropi, marveč tudi v svetu, seveda le s težavo gleda, da jo politično povsod odrija v stran. Zato si de Gaulle zdaj na vse kriplje prizadeva, da bi znova obnovili nekdanjo francosko veličino. Odtod tudi trmoglavo prizadevanje francoske vlade, da bi po vsej sili izdelala lastno atomsko bombo in se tako uvrstila v zaključni krog atomskih velesil.

Toda, ali takšna prizadevanja ustrezajo današnji vlogi Francije? Neizpodbitno veljavo ima namreč resnica, da vsaka država zavzema takšen položaj, ki ustreza njeni gospodarski, politični, vojaški in tudi moralni sili. Tudi Francija ni v tem pogledu izjema. In tega se dobro zaveda sam general de Gaulle. Kljub temu pa vendarle skuša dvigniti Francijo iznad njenih možnosti. Pri tem de Gaulle računa na politično in gospodarsko zavezništvo Zahodne Nemčije, na njeno velikansko gospodarsko silo in zmogljivost. Odtod nepričakovano dvorjenje Adenauerjevim nepopustljivim stališčem, odtod neandna sorodnost in podobnost v zunanjepolitičnih stališčih Bonna in Pariza, ki je tudi zdaj, na de Gaullov tiskovni konferenci, posebno bila v oči. Adenauer je takšno pomoč pograbil z obema rokama, saj ga v njegovi trmo-

glavi in togi politiki rešuje iz nujne osamelosti. De Gaulle pa tudi zvito računa, da bo za nekaj zastojkarskih političnih stališč dobil oprijemljivo gospodarsko pomoč. Hkrati računa predsednik francoske republike tudi, da ga bo Bonn podprl v njegovih stališčih v Atlantskem paktu, zlasti pa v Severni Afriki, ki naj bi jo pripojili združeni Mali Evropi.

Tudi v tem je eden razlogov, ki najbolj žulijo generala. Namreč draga in brezupna vojna v Alžiriji. Francija se s to vojno gospodarsko in vojaško izčrpa. Če pa bi Severno Afriko spojili z Zahodno Evropo in jo vključili v področje Atlantskega pakta, bi to seveda pomenilo, da bi tudi ostale zahodne sile prevzele nase hudo alžirsko breme.

Vse to so zdaj več ali manj tihe računic generala na predsedniškem položaju. Ti naklepi so ga zdaj trenutno zblížali z Zahodno Nemčijo in Italijo, hkrati pa vse tri postavili v opozicijo proti Veliki Britaniji in ZDA. To je vsekakor novo razmerje med odnosi zahodnih sil, ki bo prineslo še marsikateri zanimiv preobrat in presenečenje.

Ceprav torej novo nastali položaj žene vodo na de Gaullov mlin, so vendar njegovi načrti ob upoštevanju stvarnih možnosti še vedno zelo daleč od uresničitve.

MARTIN TOMAŽIČ

kratko, vendar zanimivo

MLADINCI NA SEMINARJU V »PEKO«

Pred dnevi je Klub mladih proizvajalcev »Peko« Tržič priredil enomesečni seminar, ki ga poseča nad trideset mladincev in večje število članov ZK. Na seminarju se bodo mladi proizvajalci podrobneje seznanili o novih osnovah osebnih dohodkov in nasploh o sestavi tarifnega pravilnika. Da je za seminar med mladinci precejšnje zanimanje, je razumljivo, saj so člani Kluba mladih proizvajalcev že vseskozi vestno spremljali sleherni problem, ki se je pojavil v podjetju. Prav tako pa so vsi člani kluba tudi v komisijah pri delavskem svetu za sestavo tarifnega pravilnika in so doslej

dali že nekaj koristnih predlogov, in sicer, da je treba delovna mesta deliti po težini dela v razrede, da je potrebno uvesti tudi plačevanje po enoti proizvoda in da je treba delovno silo razporediti na delovna mesta po kvalifikaciji.

B. F.

PRIZNANJE DOLGOLETNEMU DELU

Železarna Jesenice je tudi letos počastila tiste člane kolektiva, ki imajo za seboj 40 let dela, pa tudi tiste, ki so zaposleni v podjetju 30 do 40 let. Letošnje jubilarje je Železarna Jesenice, z ozirom na svoje jubilejno leto, to je 90-letnico, še posebno po-

POROČILO O ZREBANJU JUGOSLOVANSKE LOTERIJE

25. marca 1959

Srečke s končnicami	so zadele dobitke
3090	10.000
85600	30.000
38370	60.000
01	600
711	2.000
641	8.000
8611	10.000
8271	20.000
16721	30.000
68921	30.000
15091	40.000
230121	600.000
412	2.000
442	2.000
492	2.000
842	4.000
7042	10.000
68602	30.000
23	800
62123	30.000
84	400
54	1.000
7244	10.000
54934	40.000
80384	100.000
021674	200.000
035	4.000
475	6.000
93405	60.000
10335	80.000
50455	80.000
80635	100.000
268025	200.000
044725	300.000
650185	1.000.000
6	200
4586	10.200
94486	30.200
68676	40.200
48616	60.200
59386	60.200
67	400
057	2.000
08697	30.000
80547	30.000
13787	40.000
247367	800.400
8	200
5178	20.200
33578	30.200
56598	30.200
48398	40.200
57498	40.200
26748	60.200
01378	80.200
256948	4000.200
8659	10.000
68379	40.000
58119	80.000
15929	100.000

naš razgovor

BOJ PROTI PRAHU

Na Planini pri Kranju stanuje. V tovarni IBI, med tehniki v Kranju in tudi v Ljubljani in drugod ga že poznajo. Celo našim bralcem ime tehnika Aleksandra Šmuka ni novo. Pred dobrim letom smo ga predstavili kot izumitelja posebne rešetke za izgorevanje v pečeh. To pot, ob našem razgovoru, pa je Šmuc poiskal v svoji listnici že tretji patent.

Vsi njegovi patenti imajo isti smoter — boj proti umazaniji iz dimnikov. Prva dva patenta omogočata skoraj popolno izgorevanje plinov in drugih zgornjih snovi v pečeh. Namesto črnega dima iz tovarniških dimnikov bi praktično povedano izpuševal samo neškodljivo topel zrak.

To pot pa je urad za patente v Beogradu upisal še eno njegovo iznajdbo: napravo za čiščenje dima in odpadnih plinov.

»Koliko časa ste delali na tej napravi, ki ste jih končali in prijavili?« smo ga najprej vprašali.

»Skorajda ne bi vedel. Bo 10 let in tudi več.«

»Kako da ste se tako zagrizli prav v take naprave?«

»Bral sem, kako dela prah in plini vse večje težave in probleme ljudem. Zlasti v industrijskih deželah. Tudi zdaj še zmeraj pišejo o tem.«

Pokazal je izrezke raznih časopisov, kjer je pisalo, da pade na New York približno 300 ton prahu, pepela in neizgorelih delcev premoga letno, da je ob neki priliki pomrlo v Londonu kar 100 ljudi, čemur naj bi v glavnem bil kriv prah, da... da...

»Kako pa je pri nas?«

»Nimam zbranih podatkov. Samo v

praksi vem, da dela prah iz jeseniške železarne veliko škodo, da je to velik problem v Trbovljah in raznih drugih krajih.«

»Vaš sedanj, zadnji patent je torej priprava za čiščenje dima, za zadrževanje prahu. Take naprave že poznamo. V čem je novost vašega patenta?«

»Res, poznamo take naprave. Toda te so zelo komplicirane, predrage. Zato si jih ne more vsakdo privoščiti.«

»Koliko pa bi stala vaša naprava?«

»Točnih računov res nimam. Je tudi razlika, za kakšen dimnik, kakšne vrste tovarno, plavž itd. bi ga rabili. Mislim pa, da v nobenem primeru ne bi stala več kot 600.000 dinarjev.«

»Na kakšnem principu deluje vaša naprava?«

»Preprosto povedano, gre za čiščenje dima na principu spreminjanja toplega zraka v paro. Kapljice pare čistijo oziroma zadržujejo in odlagajo v sami čistilni napravi vsake vrste prah in neizgorele delce.«

»Ste že preizkusili to napravo?«

»V pravi obliki ne, marveč v manjših dimenzijah. V Oljarni v Britofu pri Kranju sva naredila poizkuse z Ludvikom Auguštinom, ki mi je pomagal. Naprava se je zelo dobro obnesla.«

»Kako pa vaši prejšnji patenti? Se uveljavljajo ali ne?«

»Da, kako da ne! V LIP Ljubljana so jih že uvedli, zdaj jih že delajo kar na štirih krajih.«

»Imate že interese za vaš zadnji patent proti prahu?«

»Za zdaj še ne. Nisem nikomur pravil do zdaj, dokler mi patentni urad ni tega priznal. Mislim pa, da bo to lahko zelo koristno.«

»Pripravljate morda še kako podobno stvar?«

»Da. Pripravljam še dve stvari. Toda za zdaj, dokler ni še nič gotovega, nič določenega, ne bi rad o tem govoril.«

Zaželeli smo mu še mnogo uspeha.

K. M.

naša kronika

KRAJEVNI PRAZNIK V ZABNICI

Kot vsako leto bodo tudi letos v Zabnici slovesno praznovali krajevni praznik — 27. marec. Tega dne leta 1942 je Selška četa bila hude boje s sovražnikom v Rovtu nad Zabnico. Po celodnevni borbi so partizani s precejšnjimi izgubami le izsilili preboj. Takrat je padel tudi narodni heroj Stane Zagar.

Prireditve ob krajevnem prazniku v Zabnici so se pričele že preteklo nedeljo, ko je mladina Bitnja in Zabnice pripravila popoldne v Zadrudnem domu v Zabnici skupen program. V sredo, 25. marca zvečer so učenci osnovne šole v Zabnici nastopili v Zadrudnem domu z igrico »Pastirček Peter in kralj Maliban«. Včeraj, 26. marca je bila slavnostna seja krajevnih odborov Zabnica, Bitnje in Sv. Duh, v gasilskem domu v Bitnjem pa so priredili sprejem za vse vdove, matere in druge svojce žrtve NOB. Danes zvečer bo v Zadrudnem domu v Zabnici slavnostna akademija, posvečena krajevnemu prazniku in 40-letnici KPJ, v soboto zvečer pa bo KUD Jože Papler iz Besnice gostoval v Zabnici z igro »Vida Staša«. Zaključek praznovanja bo v nedeljo, ko bo ob 10. uri dopoldne žalna komemoracija pred spomenikom 89 žrtvam NOB v Zabnici.

OB JUBILEJNIM DNEVIM NA VISOKEM

Jubilejne dni v letošnjem aprilu, ob 40-letnici Ustanovnega kongresa KPJ, bodo na Visokem proslavili s celotedenskim prireditvami. Tako so se zmenili predstavniki vseh tamkajšnjih organizacij in društev na posebni seji političnega aktiva. Od 19. do 25. aprila bodo tekmovali strelci, telovadna akademija, nastopi gasilcev Visokega, Luž in Hotemoz, trotilna akcija mladine, taborni ognji, ob katerih bodo mladini pripovedovali svoje spomine preživeli borci. V istih dneh predvidevajo tudi svečano sprejeti 10 novih članov v vrste Zveze komunistov. Da bi vas dobila svečanejši izgled, so se zmenili za posebno okrasitev, po hišah bodo razpeli zastave, ob cestah, ki vodijo v vas pa bodo postavili visoke mlaje.

F. V.

ZA IZBOLJŠANJE DELA MLADINE:

KRAJEVNI KOMITEJ

V četrtek, 19. marca je bila v Zadrudnem domu v Cerkljah mladinska konferenca, na kateri so ustanovili krajevni komitej LMS Cerklje. Konferenca so se razen mladincev in predstavnikov sekretariata Občinskega komiteja LMS Kranj udeležili tudi predstavniki društvenih in političnih organizacij iz Cerklj.

Najprej je sekretar bivšega Občinskega komiteja LMS Cerklje nakazal težave in probleme cerkljanske mladine in njenega dela, nato pa so izvolili novo vodstvo in sestavili obširen program dela.

Občinski komitej LMS je sklenil ustanoviti v večjih naseljih izven Kranja krajevne komiteje, ki naj bi pripomogli k tesnejši povezavi teh krajev z vodstvom v Kranju. To je potrebno posebej še zato, ker ima kranjski komitej zelo velik okoliš z več kot 100 aktiv. Doslej so ustanovili že dva krajevna komiteja, v Besnici in v Cerkljah.

SPREJEM NOVIH ČLANOV V LMS

V soboto, 21. marca so na STTS v Kranju sprejeli v mladinsko organizacijo 92 novih članov. Mladince je po kratkem govoru o zgodovini in delu LMS sprejel član sekretariata Občinskega komiteja Kranj tov. Aleksander Leben.

OBČNI ZBOR GASILCEV JESENISKE OBČINE

V nedeljo je bil v gasilskem domu na Jesenicah občni zbor Občinske gasilske zveze Jesenice. Na občnem zboru, ki se ga je udeležilo nad 30 delegatov posameznih gasilskih čet in več gostov, so ugotovili, da je bilo delo v preteklem letu uspešno; sprejeli so tudi okvirni načrt dela za prihodnje leto.

U.

S konference Okrajnega sindikalnega sveta

S seje ObLO Bled

Posojila in turizem

Za smotrno uporabo sredstev

zbranih za objekte družbenega standarda - Živahna razprava o vseh najaktualnejših gospodarskih problemih

V petek se je sestel občinski ljudski odbor Bled. Oba zbor sta obravnavala in sprejela odlok o zasebnih poštinskih poslopih. Okvirno določilo tega odloka predpisuje, da smejo za namene oddiha in razvedrila služiti poslopja, ki obsegajo do 70 kvadratnih metrov čiste stanovanjske površine ali pa da so bila poslopja grajena v to namene in da zato ne ustrezajo za stanovanja. Določena je bila posebna komisija, ki bo na območju blejske občine proučila vsak posamezen primer posebej.

Sprico obsežnih investicijskih del, ki jih imajo letos v načrtu Park hotel, Jelovica in Grajsko kopališče, so se morali vsi omenjeni odločiti za najetje posojila iz republiškega okrajnega in občinskega investicijskega sklada. Podjetje Grajsko kopališče bo najelo okoli 47 milijonov dinarjev za izgradnjo novega kopališča; z deli so že pričeli. Hotel park je za preureditve zgornjih prostorov Kazine v kavarno zaprosil za 40 milijonov dinarjev posojila. Hotel Jelovica bo zaprosil investicijski kredit uporabil za obnovo depandanse Mežaklje. Manjše zneske iz investicijskih skladov bosta uporabila tudi hotel Lovce (ureditev nove hladilnice) in Specerija Bled za nabavo opreme. Nekateri odborniki so ob sprejemanju garancij za omenjene zneske izrazili pomisleke, češ da je doba 20 let za odplačevanje kratka, procent odplačevanja (2%) pa dokaj visok. Kljub temu pa so odborniki soglasno izrekli garancijo za vsa posojila z obrazložitvijo, da so vsa dela, ki jih imajo podjetja v načrtu, nujna in koristna za nadaljnji razvoj turizma na Bledu.

Zaradi povečanja obsega poslovanja v Kovinskem podjetju Bled in v Avtoservisu je bil občinski ljudski odbor tudi soglasen, da si oba prosilca lahko izposodi potrebne zneske za obratna sredstva. Pri obravnavanju podjetja Avtoservis Bled so odborniki soglasni s predlogom, da naj podjetje razširi svojo dejavnost tudi na servisno službo (dolej je podjetje imelo le prevozniki značaj). To bi bilo potrebno zato, ker Bled iz leta v leto običe več turistov z motornimi vozili.

Odborniki ObLO Bled so na petkovi seji nadalje še imenovali upravniške kmetijskih zadrug, novega direktorja hotela Jelovica, Grajskega kopališča in določili začasnega upravnika zadrugne mlekarne.

V nadaljevanju svojega poročila je tov. predsednik govoril o družbenem standardu in poudaril, da je pri razpravah o sredstvih za družbeni standard ponekod prišla močno do izraza tendenca nekaterih podjetij, ki so zaprta vase, da vidijo samo svoje probleme, ne pa vidijo potrebe prebivalstva celotne komunice. Nasprotno pa so nekatera občinska vodstva mislila, da je sedaj prilika, da poberejo od podjetij čimveč sredstev, pri tem pa čisto niso imela pripravljenih primerov programov oziroma jih prebivalstvo ni poznalo in zato o

važni sklepi, ki so sicer lahko tudi koristni, za zaprtimi vrati. Drugod o raznih odločitvah sicer razpravljajo pristojni organi družbenega upravljanja, vendar se čisto ne dovoljuje ugovorov in nasprotnih mišljenj. Tudi formalizem je oblika birokratizma, ki hoče zadovoljiti zakonske zahteve, ne vidi pa vsebine.

STANE KAVČIČ
O DRUŽBENEM STANDARDU

V živahni razpravi so se govorniki največ zadrževali pri sprejemanju novih tarifnih pravic, družbeni prehrani, ne

je formirati pravo fiziognomijo sindikalnega delavca, ki ni frazarski, pač pa življenjski in konkretni, zmeren v svojih ocenah, obljubah in načrtih. Nadalje je tov. Kavčič podal nekaj misli o najvažnejših gospodarskih problemih, s katerimi se srečuje sindikalna organizacija v zadnjem času. Poudaril je, da so oze osnove vse bojazni nekaterih gospodarstvenikov, ki so se ball, da bo odločnejša akcija za dve tretjini kakorkoli ogrozila razširjeno reprodukcijo. Investicijska vlaganja v industrijo so namreč še vedno precej visoka.

mobilizirali. Borba za racionalno porabo teh sredstev bo morda še težja kot je bila borba za sredstva sama. Tovariš Kavčič je tudi poudaril, da se je treba zelo braniti umetnega forsiranja določenih objektov družbenega standarda. Potrebe in možnosti moramo trezno in življenjsko presoditi. Vsakršno umetno forsiranje je namreč lahko zelo dvomljiva stvar, ki nam pri reševanju problemov družbenega standarda lahko več škodi kot koristi.

Vprašanje polproletarcev, ki ga je v razpravi sprožilo več delegatov, je samo del nerešenih problemov v odnosu med mestom in vasjo, zato ga po besedah tovariša Kavčiča ne smemo in ne moremo reševati ločeno.

Ko je govoril o tarifnih pravicah, je tov. Kavčič rekel, da je treba v sindikalnih podružnicah obračunati predvsem s enim gledanjem, ki tako politično kot ekonomsko povzroča precejšnje težave. To je enak start. Dobe sedno vzeto ta ni niti mogoče niti priporočljivo, ker bi nas nujno pripeljal v strogi administrativni socializem.

Po razpravi je skupščina izvolila novo okrajno vodstvo in delegate za republiško skupščino.

A. T.

Nova šola na Planini

Načrt in glavni projekt za zgraditev nove osnovne šole na Planini pri Kranju sta že gotova. Z gradbenimi deli bodo pričeli takoj, ko bo nastopilo za to ugodno vreme. Nova šola na Planini bo stala na nekdanjem igrišču za gozdičem na Planini. Stavba bo dvonadstropna in grajena tako da bo čimbolj uporabna. Imela bo 15 učilnic, fizikalno-kemijsko dvorano, pevsko sobo, telovadnico, prostore za ročna dela in druge, za tako šolo potrebne prostore. Po predračunu bo veljala kakih 147 milijonov dinarjev. Po načrtih bo nova šola že letos pod streho in že zasteklena, tako da se bo delo v notranjosti lahko nadaljevalo tudi preko zime. Šola naj bi sprejela prve učence že ob novem šolskem letu 1960-61.

-an

Novi zvezni predpisi

NOVA TARIFA
V POŠTNEM PROMETU

S 1. aprilom bo začela veljati nova tarifa v poštnem prometu. Pristojbina za pisma do 20 g se bo v medkrajevem prometu povečala od dosedanjih 15 na 20 dinarjev, v krajevnem prometu pa od dosedanjih 10 na 15 din; pristojbina za dopisnice se bo povečala od 10 na 15 din, v medna-

rodnem prometu pa za pisma od 30 na 40 din in za dopisnice od 17 na 20 din.

Pristojbina za telegrame se bo povečala od 8 na 10 din za besedo.

Neizpremenjene ostanejo pristojbine za poštne nakaznice, za prenos časnikov in za vse vrste osebnega poslovanja (priporočeno in nujno poslovanje s pošiljkami).

NOV PRAVILNIK
O PRIJAVLJANJU
STALNEGA IN ZASNEGA
PREBIVALIŠČA

Zvezni državni sekretariat za notranje zadeve je sprejel dne 15. januarja 1959 nov pravilnik o prijavljanju stalnega in začasnega prebivališča.

Izveleček pravilnika objavlja-

mo: Stalno prebivališče je kraj, v katerem se neka oseba naseli z namenom, da tam stalno prebiva.

Začasno prebivališče pa je kraj, v katerem neka oseba začasno prebiva, kadar se mudi izven svojega stalnega prebivališča. Prijava stalnega in začasnega prebivališča ter prijava spremembe stanovanja je obvezna za vsakega, ki je star več kot 16 let. Kdor ostane v posameznem kraju več kot 24 ur, je zanj obvezna prijava začasnega prebivališča. Prijava spremembe stanovanja je obvezna pri vsaki spremembi stanovanja, v krajih, v katerih je obvezno prijavljanje stalnega in začasnega prebivališča. Prijavitelj se ni dolžan, kdor ima uradno potrdilo nem prebivališča.

Delegati med zasedanjem na konferenci Okrajnega sindikalnega sveta

njih ni moglo razpravljati. Obetenci sta prišli do izraza predvsem tam, kjer so videli samo denar, ne pa tudi to, da ima akcija globoko ozadje v tem, da aktivizira proizvajalce in jih zainteresira za gospodarjenje podjetij in komunice.

BOJ BIROKRATIZMU
IN FORMALIZMU

Ker imajo občine in podjetja na razpolago vedno več sredstev, je razvoj gospodarstva in življenjske ravni odvisen predvsem od njih. Čimbolj pa bodo proizvajalci čutili, da so njihovi interesi povezani z interesi skupnosti, toliko bolj se bo povečala tudi njihova odgovornost za hitrejši razvoj gospodarstva in življenjske ravni. Pojavljajo pa se razne tendence, ki zavirajo razvoj v tej smeri, je rekel tov. Verbič. Najnevarnejši temu razvoju je birokratizem, ki se v večji ali manjši meri pojavlja povsod in se izraža v tem, da se sprejemajo razni

gospodarskih investicijah, pri vprašanju polproletarcev oz. pri odnosu med mestom in vasjo, govorili so o poštinskih domovih, fluktuaciji delovne sile, o uveljavljanju organov samoupravljanja, o odnosih med podjetji in komunice itd. V razpravi je popoldne sodeloval tudi predsednik republiškega odbora Zveze sindikatov Slovenije Stane Kavčič, ki je najprej poudaril, da hoče podati le nekatere pripombe oziroma zaključke k problemom, ki so jih delegati obravnavali v dopoldanski razpravi in o katerih je govorilo že poročilo samo. Ni dvoma, je rekel tov. Kavčič, da je sedanja splošna orientacija sindikalnih organizacij, značilna zaradi konkretnega obravnavanja problemov, pravilna in pozitivna. Prav današnja konferenca je pokazala, da je ta orientacija pripravila večino delovnih ljudi do tega, da so pričeli resneje pretresati in analizirati vse možnosti za hitrejši dvig življenjskega standarda. Začela

Treba pa je stvari postavljati različno, pač z ozirom na to, kakšne so možnosti posameznega podjetja. Z izglasovanjem sredstev za družbeni standard pa se bo pravo delo šele pričelo. Zdaj šele se bodo pokazale vse slabosti, od projektiranja do gradbenih kapacitet, zato bi bilo zelo napačno, če bi se sindikalne organizacije in politični faktorji de-

novi cesto, ki bo vezala Bohinjsko Bistrico z Ravnami in Podlunkjo. Investitorja nove ceste sta Gozdarska poslovna zveza Radovljica in Gozdno gospodarstvo Bled. Za nov komunikacijski objekt bo potrebnih 33 milijonov dinarjev, S to cesto bo Bohinj dobil precejšnje gospodarske koristi, ker bo potem lažji in cenejši izvoz lesa iz tamkajšnjih gozdov, kar je sedaj večkrat skoraj onemogočeno.

B. F.

na dnevnem redu
V KOMUNAH
KOMUNIKACIJE

V bohinjskem kotu vsako leto prizadejejo hudoourniki cestam in mostovom precejšnjo škodo. Tako je danes že vseh šest mostov, kolikor jih je na območju občine Bohinj, skoraj povsem dotrajalih, medtem ko je enega hudoournik že odplavljen. Mostovi so precej veliki in je njih dolžina od 30 do 50 metrov. Za vzdrževanje tolikšnih mostov, pri takšnih vremenskih pogojih kot so v Bohinju, so potrebna precejšnja sredstva. Letih pa v komunah Bohinj ni. Bojazn, da obstoječi mostovi kmalu ne bodo mogli več služiti svojemu namenu, dela tamkajš-

njim prebivalcem iz leta v leto večje probleme.

Predvidevajo, da bodo letos v bohinjskem kotu dobili le en nov most, in sicer čez Savo proti Bistrici. Za gradnjo bo potrebnih 40 milijonov dinarjev. Po več letih so končno ta sredstva zagotovljena, vendar pa sedaj ni moč dobiti podjetja, ki bi prevzelo gradnjo.

Enaka vprašanja kot z mostovi, se pojavljajo tudi za ceste. Toda te občina bolj ali manj lahko vzdržuje, ker zato niso potrebna tolikšna sredstva kot za vzdrževanje ali celo gradnjo mostov. V kratkem pa bodo začeli graditi v občini

Gorenjski obveščevalci

ZDRAVNIŠKA
DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot št. 3, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov tel. 04.

MALI OGLASI

Privatnikom ne objavljamo oglasov pred vplačilom. Cena malih oglasov je: preklic 20, izgubljen 10, ostalo 12 din od besede, naročniki imajo 50 odstotni popust.

TELEFONSKA ŠTEVILKA NAROČNIŠKEGA INOGLASNEGA ODDELKA JE 397, UREDNIŠTVA 475.

Sporočam, da sem prevzel od Legata iz Lesce državnega žrebea, priznana od strokovnjakov žrebečarstva za enega od najboljih.

sih. Franc Dolhar, Predoslje 47, 2814

Prodajam zadiljivo parcelo v Britofu pri Kranju. Naslov v oglasnem oddelku. 2803

Izučeno popravljalno nogavice sprejemamo takoj. -Borovo- Kranj. 2806

Izgubil sem rezervno gume 650/16 od Primskovega do Medvoda. Prosim najditelja da jo proti nagradi vrne Ančimer Jožetu, Predoslje 13. 2813

Izgubil sem usnjeno rokavico od Brda od Kolrice. Poštenega najditelja naprošam naj jo proti nagradi vrne v Predoslje 41. 2819

Prodajam lucerno. Urbančič, Predoslje 5, Kranj. 2820

Prodajam sadike sliv. Toporš, C. JLA 42, Kranj. 2821

Prodajam rabljeno moško kolo znamke Austro-Deimler-Puch in

leksikon Veliki Brockhaus. Naslov v oglasnem oddelku. 2822

Ugodno prodajam ženski šivalni stroj v zelo dobrem stanju. Naslov v oglasnem oddelku. 2823

Ugodno prodajam belo dolgo dekliško obleko in rabljen umivalnik. Huje 33, Kranj. 2824

Prodajam kravo 8 mesecev brejo, ki bo tretjič teletila. Naslov v oglasnem oddelku. 2825

Prodajam štedilnik desni vzdoljiv. Rogelj Alojz, Sr. Blitnje 70, Zabnica. 2826

Prodajam elektromotor znamke AEG 11 KM pripravljen za izdelovanje zidne opake. Naslov v oglasnem oddelku. 2827

Kupim 4 peresno dobro ohranjeno ogrado od zapravljivke. 2829

Križnarjeva 1, Stražišče, Kranj. 2830

Prodajam moped dobro ohranjen 3.800 km. Vprašati v trgovini "Varteks" Kranj. 2830

Prodajam moped -Colibri - Tomos-, zapravljivček (lajterbogen) nov les in tapetiran cena 25.000 din in harmoniko 3 tonsko novejšo ter žensko kolo potrebno manjših popravil 8.000 din. Langus Ivan, Ljubno 27, Podnart. 2831

Prodajam 2 avtogumi 750 X 16. Naslov v oglasnem oddelku. 2832

Prodajam motorno kolo -Tornik- 250 ccm v dobrem stanju. Jelenčič 7, Tržič. 2833

Prodajam rabljeno moško kolo. Jože Zilherl, Podpurfelca 8, St. Loka. 2834

Prodajam njivo na Zlatem polju. Naslov v oglasnem oddelku. 2835

100 m² obdelovalne zemlje dam v najem. Naslov pri Rojček Jožetu, tapetniku v Kranju. 2836

Zagreb - Kranj - komfortno stanovanje v centru Zagreba menjam za dvosobno stanovanje v Kranju. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod št. 2837

Oddam stanovanje osebi, ki mi posodi 450.000 din. Naslov v oglasnem oddelku. 2838

Prodajam vseljivo krasno dvostanovanjsko hišo 20 minut od Kranja. Ponudbe poslati v oglasni oddelku. 2839

Sprejem vajenca v uk za precizno mehaniko. Prednost imajo interesi iz podeželja. Velikovrh Janez, Titov trg, Kranj. 2840

Upokojenec želi spoznati žensko srednjih let za razvedrilo. Svoj naslov naj pusti v upravi Glasu Gorenjske. 2841

Iščem dekle. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 2842

Vajenca sprejme takoj Legat Jernej, kolar, Naklo. 2843

Preklecujem kot neresnične besede, ki sem jih izrekla v avtobusu Bela-Kranj o Vondina Ferdinandu. Tičar Marija. 2775

Preklecujem žalivke, ki sem jih izrekel o Bohinc Francu. Zupane Franc. 2844

Kupim dobro ohranjen kontrabas ali bendo. Naslov v oglasnem oddelku. 2845

Ugodno prodajam zakonsko spalnico iz mehkega lesa. Ogled v popoldanskem času od 15. ure dalje. Naslov v oglasnem oddelku. 2846

Iščem inštruktorja za III. razred glasbene šole - klavir. Naslov v oglasnem oddelku. 2847

Večje množino suhih bukoviških preklanih drv kupimo. Prešernov hram, Titov trg 14, Kranj. 2848

KINO

"STORŽIČ", KRANJ: 27. in 28. marca ob 16. in 18. uri. 20. ur. amer. barv. cinem. film "LJU-BI ALI PUSTI ME-"; 28. marca ob 22. uri premiera ital. cinem. filma "OCETJE IN OTROCI-"; 29. marca ob 10. uri amer. barv. film "V POMLADI ŽIVLJENJA-"; ob 13. uri amer. film "TARZAN BRANI DŽUNGLO-"; ob 15. in 17. in 19. uri amer. barv. cinem. film "LJU-BI ALI PUSTI ME-"; ob 21. uri amer. barv. cinem. film "DESSIRE-".

"TRIGLAV", PRIMSKOVO: 28. marca ob 19. uri amer. film "TARZAN BRANI DŽUNGLO-"; ob 21. uri pa premiera amer. barv. filma "V POMLADI ŽIVLJENJA-"; 29. marca ob 16. in 19. uri amer. barv. film "V POMLADI ŽIVLJENJA-".

"SVOBODA", STRAŽIŠČE: 28. marca ob 19. uri amer. barv. film "ZGODBA O JOLSONU-"; 29. marca ob 14. uri amer. film "TARZAN BRANI DŽUNGLO-"; ob 16. in 18. in 20. uri pa amer. barv. film "DESSIRE-".

NAKLO: 28. marca ob 19.30 uri ital. film "BELE NOČI-"; 29. marca ob 16. in 19. uri amer. barv. film "ZGODBA O JOLSONU-".

"KRVAVEC", CERKLJE: 28. marca ob 19.30 uri ital. film "ZENA DNEVA-"; 29. marca ob 17. in 19. uri amer. film "TARZAN BRANI DŽUNGLO-".

"RADIO", JESENICE: 28. do 30. marca franc. film "NOTRE-DAMSKI ZVONAR-".

"FLAVZ", JESENICE: 28. do 31. marca francosko-španski film "GLAVNA ULICA-".

ZIROVNICA: 28. in 29. marca amer. film "NAJHITREJSI STRELEC-".

DOVJE-MOJSTRANA: 28. in 29. marca jugosl. film "CRNI BISER-".

KOROSKA BELA: 28. in 29. marca franc. ital. film "STIRI KORAKI V OBLAKE-"; 30. marca špansko-francoski film "GLAVNA ULICA-".

BLED: 27. do 29. marca amer. barv. film "PONY EXPRESS-"; 30. in 31. marca amer. barv. cinem. film "DESSIRE-"; Predstave ob delavnikih ob 17. in 20. uri, ob nedeljah pa ob 10., 15., 18. in 20. uri.

RADOVLJICA: 27. in 28. marca ob 20. uri ter 29. marca ob 16. in 20. uri amer. barv. film "JAHALI SO NA ZAHOD-"; 29. marca ob 10. in 14. uri sovj. barv. risanka "SNEŽNA KRALJICA-".

LJUBNO: 28. marca amer. film "NA RAZPOTJU-"; 29. marca amer. barv. film "TRDNJAVA SASKAČEVAN-"; Predstava v soboto ob 19.30 uri, v nedeljo pa ob 16. in 18. uri.

"SORA", SKOFJA LOKA: 27. do 29. marca ruski cinem. film "DON KIHOT-".

ZIRI: 28. in 29. marca amer. barv. film "BELI JORGOVAN-"; Predstava v soboto ob 20. uri, v nedeljo pa ob 19.30 uri.

"DOM", SOVODENJ: 28. in 29. marca amer. film "IGRALCI IZ MISSISSIPPIJA-"; Predstava v soboto ob 19. uri, v nedeljo pa ob 15. uri.

DUPLICA PRI KAMNIKU: 28. in 29. marca amer. barv. film "NEPRIJETNOSTI S HARLEM-"; Predstava v soboto ob 19. uri, v nedeljo pa ob 16. in 18. uri.

GLEDALIŠČE

GLEDALIŠČE "TONE ČUFAR", JESENICE

Sobota, 28. marca ob 20. uri gostovanje v Lancovem z D. Dobričani: ČLOVEK Z MARSA

Nedelja, 29. marca ob 15. uri gostovanje v Podnartu z D. Dobričani: ČLOVEK Z MARSA

Nedelja, 29. marca ob 20. uri gostovanje v Ribnem pri Bledu z D. Dobričani: ČLOVEK Z MARSA

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ: nedelja 29. marca ob 18. uri - izven in za podeželje Margareta Cordes: TRIJE MARGARETE LAZI. Uprizori Svoboda Center Kranj.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NA JESENICAH

Poročili so se: Karol Zevnik, delavec in Cvetoslava Jensterle, tov. delavka; Momčilo Džakovč, praktikant in Cvijeta Božovič, gospodinja; Ivan Haus, strugar in Slavica Nikolič, tov. delavka; Kazimir Jakupovič, tov. delavec in Slavica-Roza Singer.

Umrli so: Filip Miceli, osebn. upokojenec; Karol Sircelj, osebn. upokojenec; Jože Benedičič, invalid. upokojenec; Avgust Petrevčič, invalidski upokojenec; Marija Kokalj, novorojenček; Sašo Svigelj, novorojenček.

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža in očeta Janeza Košnjek se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo zdravniku dr. Mayer Juliju in župniku za vso trud, ki sta ga vložila zanj.

Zaljubljeni družina Košnjek Cegelnica, Naklo 22. marca 1959

ZAHVALA

Ob smrti našega ljubelega očeta MIHAELA BONCLJA.

Zg. Duplje 35

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, spremljali dragega pokojnika na zadnji poti in mu poklonili krasne vence. Posebno zahvalo smo dolžni gasilski četni za častno spremstvo, pevstvu za ganijsvo petje, zastopnikom gasilcev in društvu invalidov za poslovljena govora in sosedom za vsestransko pomoč.

Zaljubljeni družine: Boncelj, Markovič in Boštar

OBVESTILO

CEPLJENJE PROTI KOZAM IN DAVICI

Zdravstveni dom Kranj obvešča starše, da bo obvezno cepljenje proti kozam otrok, rojenih v letu 1958 in otrok do treh let starosti po sledečem razporedu:

OTROŠKI DISPANZER KRANJ

dne 30. marca 1959 od 8. do 11. ure od črke A-L

dne 31. marca 1959 od 8. do 11. ure od črke M-S

dne 31. marca 1959 od 14. do 16. ure od črke S-Z

OSNOVNA ŠOLA JEZERSKO dne 31. marca 1959 ob 14. uri

OSNOVNA ŠOLA KOKRA dne 31. marca 1959 ob 17. uri

ZADRUŽNI DOM VISOKO dne 31. marca 1959 ob 15. uri

OSNOVNA ŠOLA PREDDVOR dne 1. aprila 1959 ob 14. uri

OSNOVNA ŠOLA OLŠEVK dne 1. aprila 1959 ob 17. uri

OSNOVNA ŠOLA ŽABNICA dne 1. aprila 1959 ob 14. uri

OSNOVNA ŠOLA MAVČICE dne 1. aprila 1959 ob 17. uri

OSNOVNA ŠOLA TRSTENIK dne 2. aprila 1959 ob 14. uri

OSNOVNA ŠOLA GORICE dne 2. aprila 1959 ob 15.30 uri

OTROŠKI VRTEC GOLNIK dne 2. aprila 1959 ob 17. uri

OTROŠKA AMBULANTA STRAŽIŠČE dne 3. aprila 1959 ob 14. uri

OSNOVNA ŠOLA PŠEVO dne 7. aprila 1959 ob 14. uri

OSNOVNA ŠOLA PODBICA dne 7. aprila 1959 ob 15.30 uri

OSNOVNA ŠOLA BERNICA dne 7. aprila 1959 ob 17. uri

ZADRUŽNI DOM KOKRICA dne 7. aprila 1959 ob 14. uri

OSNOVNA ŠOLA PREDOSLJE

dne 7. aprila 1959 ob 15.30 uri

OSNOVNA ŠOLA DUPLJE dne 8. aprila 1959 ob 8. uri

OSNOVNA ŠOLA PODBREZJE dne 8. aprila 1959 ob 11. uri

ZADRUŽNI DOM NAKLO dne 8. aprila 1959 ob 14. uri

OSNOVNA ŠOLA SENCUR dne 10. aprila 1959 ob 14. uri

OSNOVNA ŠOLA VOKLO dne 10. aprila 1959 ob 16. uri

OSNOVNA ŠOLA TRBOJE dne 10. aprila 1959 ob 18. uri

Starši, ki niso prejeli vabila za svoje otroke in so rojeni v zgoraj navedenem obdobju, naj jih pripeljejo na najbližje cepišče.

Istočasno bodo cepljeni drugič proti davici otroci, rojeni od 1. januarja 1949 do 31. decembra 1957, ki niso bili popolno cepljeni.

S seboj prinesite zdravstvene izkaznice otrok.

Cepljenje je strogo obvezno. Držite se točno označenega razporeda. Od cepljenja bodo začasno opravičeni samo bolni otroci, ki se bodo izkazali na cepišču s potrdilom javne zdravstvene službe. Neopravičeni bodo prijavljeni sodniku za prekrške.

Zdravstveni dom Kranj

VIHAR POD TRIGLAVOM

Riše Milan Batista

Narodni heroj Tonček

125

Tonček je bil dober smučar - toda ko je zagledal tistih petnajst Švabov in se zavedel, da je sam proti njim, da ni nikjer nikogar, ki bi mu mogel pomagati, ga je pa le skoraj vrglo v sneg. Pa ni dolgo premišljal: zapodil se je še bolj po strmini navzdol in v smuku spustil rafal iz svoje zbrojevke. Zapršilo se je - pa še enkrat in še enkrat.

126

Vodja patrolje se je v istem hipu, ko je videl, da je neznan smučar, ki drvi proti njim, snel z ramena mitraljez, vrgel v sneg; to ga je rešilo, kajti vseh štirinajst Nemcev je bilo mrtvih ali ranjenih. Tončkov prvi rafal je srečno našel svoj cilj in petnajst Nemcev je ležalo v snegu. On pa se je zapodil mimo njih in izgubil med smrečjem.

127

Za zimo je prišla pomlad, pa poletje. Tistega poletja se je Tonček namenil s svojim bratom Jožetom na javko v Lescah, kjer sta bila doma. Oba sta bila oborožena s strojnicama. Bila sta domenjena z nekaterimi tovaršili, ampak dogovorjena ura se je vedno bolj odmikala, njih pa od nikoder. Zamalo se jima je zdelo, da bi zaman čakala, pa sta odšla v Lesce.

128

Lesce so bile takrat kot vsak drug kraj polne vojaštva in policije, toda obema Dežmanovima se zaradi Nemcev še nikoli niso tresle hlače, pa tudi tokrat ne. Mirno sta jo mahalja proti Lescam, ko sta na streljšču naletela na trideset vojakov, pred njimi pa je stal major in jim nekaj govoril. Čeprav sta bila samo dva, sta s strojnicama užgala po njih.

Napačna pot

Občinski družbeni plani in proračuni so pripravljani, v nekaterih občinah pa tudi že sprejeti. Razen sredstev za gradnje družbenega standarda, so se precej dosegli v letošnjem letu tudi vsote, namenjene za občinske proračune. Zal pa se v isti meri niso dosegli izdatki, namenjeni za kulturno-prosvetno delo. Ko pregleujemo spiske objektov, ki naj bi se zgradili iz sredstev, namenjenih za družbeni standard, prav tako skorajda ne zasledimo med njimi nobenega kulturno-prosvetnega objekta.

Kaže, da je kulturno-prosvetno delo pri dodeljevanju sredstev po občinah precej zapostavljeno. Se vedno prevladuje mnenje, da se spleta investirati povsod drugam, le v kulturno-prosvetno dejavnost ne, ki »ne nese« in je sploh v nekem smislu manj potrebna in lahko pogrešljiva.

Kot primer si oglejmo proračun kranjske občine za leto 1959. Še pred tem pa moramo povedati, da to ni tipičen primer, ker v primerjavi s proračuni ostalih občin, vsota dana za kulturno-prosvetne potrebe ni tako skromna. Letos je kranjska občina namenila za kulturno-prosvetno delo okoli 22 milijonov dinarjev. Toda v tem znesku so v večini zajete dotacije za profesionalne, osrednje kulturne ustanove, kakor: Mestni muzej, Prešernovo gledališče, Študijsko in ljudsko knjižnico. Za Svobode in prosvetna društva v občini je letos namenjenih 4 milijone 580.000 dinarjev. Zaradi tega ne neoporekani obveznosti pa se ni znesek skril na 3.700.000 dinarjev. V letu 1957 je bila dotacija za Svobode in prosvetna društva v občini, 3.100.000 dinarjev,

vendar je bilo takrat kulturno-prosvetnih društev manj kot letos. Že v naslednjem letu se je znesek občinskega proračuna zvišal za 26%, sredstva namenjena za kulturno-prosvetno delo pa le za 2,25%. Letos se je proračun v primerjavi z letom 1957 zvišal za 70%, sredstva, namenjena za kulturo in prosveto pa le za 47% oziroma slabih 30%, če odštejemo zmanjšanje proračuna zaradi neoporekanih obveznosti iz leta 1958. Razen tega je v vsoto 4.580.000 (oziroma 3.700.000 din) vključena tudi subvencija za kulturno-prosvetna društva na področju bivše občine Cerklje.

Ce upoštevamo vse to, vidimo, da sredstva namenjena za kulturo in prosveto ne rastejo v istem sorazmerju kot rastejo sredstva v občinskih proračunih.

V naporih za razvoj našega gospodarstva, kot osnove za celotno družbeno politično življenje, velikokrat naletimo na različne zapreke. Premajhna razglednost naših ljudi, prenizka kulturna raven našega delavca-upravljavca, je ena najbistvenjših preprek. Če bi upoštevali, da je kulturno-prosvetno delo, družabno izboljšanje človeka, kulturno razvedrilo, prav tako življenjska potreba človeka, prav tako sestavni del njegovega življenjskega standarda, potem verjetno ne bi tako mlačovsko dodeljevali sredstev kulturno-prosvetnim društvom. Napor za izboljšanje delovnih ljudi bodo brez pravega haska vse dotle, dokler ne bomo v občinah dobili poklicnih ali polpoklicnih izobraževalnih centrov. V nekaterih občinah je, seveda, še pre zgodaj govoriti o možnostih za razvoj teh ustanov, po drugih pa je vzrok, da izobraževalnih centrov še ni, izključno v tem, da jim občine še niso zagotovile materialnih pogojev za njihovo obstoj.

Miselnost, da se spleča investirati izključno v nekaj materialno otipljivega, je še zelo zakoreninjena v glavah mnogih naših ljudi. Nobenega dvoma ni, da je osrednji problem, zagotoviti delovnim ljudem njihove eksistenčne potrebe: zgraditi stanovanja zanje, urediti preskrbovalno mrežo itd. Spriči nakopičenih potreb se to vsekakor ne da storiti v enem letu, vse na mah. Toda hkrati s tem je treba storiti še marsikaj. Treba je zgraditi ob stanovanjih še prostore za družabno izboljšanje, za kulturno-prosvetno delo, za politične organizacije, za športno udejstvovanje itd. Hkrati ko ustvarjamo osnovne pogoje za življenje ljudi, nismo pozabili tudi na vse tisto, kar to življenje tvori, kar človek potrebuje. Vsako izmikanje z izgovorom, da ni dovolj sredstev, se bo slej ko prej močno maščevalo. —jk

Ob drugi premieri KPD Ribno

EMIL FRELIH: VRNIL SE JE

Kulturno - prosvetno društvo Rudolf Jeretič Ribno pri Bledu je v letošnji sezoni uprizorilo dve deli: Nušičevo komedijo Sumljiva oseba in dramo Emila Freliha Vrnili se je.

Igra »Vrnili se je« sega s svojimi tematiko v obdobje prvih povojnih let. Sicer ne podaja nekakšne splošne podobe slovenskega življenja v prvih povojnih letih, nasprotno pa dokaj prepričljivo in poglobljeno obravnava tradicijo družinskih tragik, kot posledico vojnih razmer. — Zveč zapleta zgodbe in glavni povzročitelj družinske tragike je lahko kovertna Sonja, ki končno obupa nad možem, ki jo v njeni notranjosti čedalje močneje oglašata in zmaga nad tehničnim premislekom. Dejstvo, da se pravi Sonjin mož Stane po vrnitvi iz taborišča prav na lastnem domu areta z nekdanjim krvnikom Weimarjem, drugim zakonskim Sonjinim možem, je bolj gotovo rezultat avtorjeve težnje, povečati učinek tragičnosti ali zgolj naključje, kot pa težnja, sprokati resničen dogodek. — Slika celotno delo sloni na nenačrtovanih pretresljivih zapletih in

preobratih, v nekaterih prizorih pa je poglobljeno s prepričljivimi psihološkimi posegi — zgodba je ubrana na čustvenost gledalcev.

Avtor igre je pri oblikovanju zgodbe znal spretno izkoristiti različne dramatične učinke in je domiselno zapletal in razpletal posamezne prizore; pri tem je prepričljivo razkrival človekov notranji svet, njegove tegobe in strasti. — Frelihovo delo prisili človeka k razmišljanju, hkrati pa ga opozarja, naj ne pozablja na gorje, ki ga je prizadejala vojna.

Pod vodstvom režiserke Juliane Arh so to delo naštudirali mladinci iz Ribnega. Prva ugovoritev k uprizoritvi naj bo, da so mladi igralci s pomočjo dobre režije uprizoritev skrbno pripravili. Zlasti glavne vloge so bile precej zahtevne. Posebno uspeha je bila igra Zdravka Muleja v vlogi Staneta, Sonjinega moža. Vlogo nesrečnega slepega je upodobil lepo in presunljivo. Prav tako dobra je bila Anica Pesjak v vlogi Sonje. Nastopili so še: Iva Ferjan kot Stanetova sestra, Ivanka Pesjak kot njuna mati Marta, Peter Mužan v vlogi

Kulturno-prosvetno društvo na Bohinjski Beli je imelo letošnji občni zbor dokaj pozno — namresto jeseni, ko sestavljamo in sprejemamo delovne programe za tekočo sezono, ga je imelo sedaj, ko smo že malone pred obračunom letošnjega dela. Seveda so za to obstojali objektivni razlogi.

Pregled dela je pokazal, da je društvo tudi letos opravičilo svoje obstoj: uprizorjeni sta bili dve igri — Babilonski stolp in Via Mala ter daljša enodejanka iz španskega osvobodilnega boja Puške gospe Carrar. Na Prešernov dan in za 8. marec je dru-

štvo s sodelovanjem šole izvedlo proslavo. Vendar s tem sezona še ni zaključena: na občnem zboru so soglasno sprejeli predlog, naj bi za počastitev letošnje 40-letnice KPJ naštudirali še dramo Toneta Cufarja Polom. Sklenjeno je bilo, naj bi delo uprizorili 20. aprila, ko bo blejska občina praznovala obletnico partijskega posvetovanja v Slamenih; le-to je bilo tamkaj 20. aprila 1941. leta. Julija bo krajevna organizacija ZB odkrila na Jelovici spominsko ploščo; za to priložnost namerava prosvetno društvo pripraviti kvalitetno akademijo.

Neposredno in pristrčno

Ob tretji premieri KUD »Gorenjec« Predoslje

Dramska sekcija v Predosljah je letos presenetila z izredno marljivostjo; v soboto, 21. marca je uprizorila že tretjo premiero letošnje sezone. V režiji Helene Marinškove so naštudirali Skufčovo pravljico Janko in Metka.

Uprizoritev je že takoj na začetku prijetno presenetila. Režijski koncept, kateremu je osnovne napotke prispeval sam avtor, je bil izdelan zelo skrbno. In še ena ugotovitev: uprizoritev se je odlikovala po izredno čisti dikciji. Pogrešali pa smo glasbene vloške; glasbeni motivi bi namreč dali uprizoritvi poseben čar. Ob koncu predzadnje in v zadnji sliki se je morda vsiljevala misel, da zaključni prizori niso bili enako skrbno naštudirani kot ostale slike. Vsekakor pa je režiserki uspelo dosledno naštudirati plesne vloške palčkov. Bili so pristrčni in razgibani.

Posebno srečo je imela režiserka z izbiro igralcev. Brez pomisleka smem trditi, da ves ansambel ni imel šibkega igralca. Vloge so dobro oblikovali Anton Beton kot piskrovez (z ne najbolj posrečenim kostumom), dalje Nace Krč kot boter Slama; z manj realistično igro bi se morda bolj približal pravljicnemu svetu. Zelo posrečeno je učinkovala Nada Kerč kot čarovnica; svoj lik je obarvala s karakteristično glasovno modulacijo, ki pa je proti koncu nekoliko zbledela. Naslovni vlogi Janka (Jože Cehner) in Metke sta bili podani zelo topla

in neposredno; zlasti je presenetila 10-letna Vida Podpeskar kot Metka. Njena igra je izdajala izredno igralsko nadarjenost. V ostalih vidnejših vlogah so uspešno nastopili še Angela Cimžar kot mačeha, Andrej Krč kot groteskni učitelj palčkov in Ivan Zavrl kot originalni palček Nagajivček.

Scena inscenatorja Prešernovega gledališča Saša Kumpa je bila v skladu s tekstom in je dajala uprizoritvi zaokroženo celoto. Svetlobni efekti so bili deloma preostri.

Končni vtis: na tokratni uspeh so lahko vsi sodelujoči ponosni. M. L.

Prvo srečanje z občinstvom Akademski slikar Albin Polajnar bo razstavljal na Jesenicah

Za človeka, ki živi samo za en cilj in ga skuša po vsej sili doseči, ni težav in nobena sila ga ne more zavrniti na njegovi poti. V oporo tej trditvi so tudi življenjske, delo in uspehi — akademskega slikarja Albina Polajnara.

Iz proletarske družine in dokaj skromnih gnotnih in kulturnih razmer ni mogel pričakovati drugega kot uk v plesarski obrti, kjer naj bi fant izživel svojo nadarjenost. Tu so ga tri leta učili potegovati s čopičem čim bolj ravne linije, čeprav mu je roka rada uhajala h krivim črtam portretov in pejsažev. Med vojno je v vrstah borcev za najplemenitejšje cilje izgubil zdravje in postal invalid, a domov se je vrnil z okrepljeno slo, da bi prodril iz sveta, v katerem je bil ujet. Zaposlil se je kot dekorativni slikar v SNG Drama v Ljubljani in si od tod utrl pot na srednjo šolo za umetno obrt. Po dovršeni šoli ga je pot vodila skozi začetke pedagoškega dela (zaposlil se je kot strokovni učitelj risanja v gimnaziji na Ko-

Ostale sekcije niso bile posebno delavne. Pevskemu zboru manjka primerno glasbilo, ki ga na Bohinjski Beli pogrešajo že nekaj let. Pevcev je dovolj, pa tudi pevovodjo fi bilo moč najti. Enako velja tudi za prostor; potemtakem je glasbilo glavni vzrok za nedelavnost pevskega zbora. — Tudi folklorna sekcija letos ni delovala.

Knjižnica je po številu knjig zelo skromna; zato je društvo nabavilo za 30.000 dinarjev novih knjig. Člani KPD na Bohinjski Beli odločno podpirajo zamisel, naj bi ustanovili skupno občinsko knjižnico, katere knjige bi lahko prevažali tudi v okoliške kraje. Le tako bi razširili krog bralcev tudi po okoliških vaseh, kjer manjše krajevne knjižnice ne morejo zadostiti potrebam in željam bralcev.

Velika ovira za uspešnejše delo so še nekatere druge težave. Predvsem primanjkuje sodobne opreme na odru. Razsvetljava je skrajno slaba, električna napeljava na odru pa celo ogroža varnost pred požarom. Tudi zaveda bo morala prej ko slej z odra, v dvoran pa bo nujno potrebno namestiti nov inventar, predvsem klopi.

Sklenili so tudi povečati število aktivnih prosvetnih delavcev — igralcev in pevcev zlasti mladine. Obnovili bodo tamburaški zbor, ki je pred leti že deloval. Razen tega bodo izvedli anketo med članstvom o preimenovanju prosvetnega društva v Svobodo; takšno odločitev narekuje struktura članstva, ki jo tvorijo predvsem delavci in nametščenci. S prihranjenimi sredstvi in z občinsko dotacijo bo društvo v bližnji prihodnosti izpopolnilo odrsko opremo in uredilo električno napeljavo. —jb

Brez sporedov ni dela

Svet Svobode in prosvetnih društev občine Jesenice je na svoji seji dne 16. marca razpravljala o programih svojih sosvetov: glasbenega, dramskega in izobraževalnega. Medtem ko je glasbeni svet svoj program že predložil in so ga člani sprejeli brez bistvenih sprememb, sta ostala dva sosveta še brez njega.

Pevci in godbeniki amaterji se predvsem temeljito pripravljajo na proslavo 40-letnice KPJ. Ob tej priložnosti bo na osrednji jezenski prireditvi nastopilo več kot 140 pevcev in dve godbi. Vendar ob tej bližnji nalogi niso pozabili na druge: zbrali bodo vsa problematika posameznih glasbenih sekcij in se na posebni konferenci z vodstvom in profesorji glasbene šole dogovorili o vzgoji glasbenih kadrov. Sosvet bo tudi skrbel za nabavo sodobne glasbene literature in za izdelavo programov v posameznih sekcijah. Godbe bodo v bližnji prihodnosti tudi temeljito pomladili, s čimer jim bo zagotovljen obstanek in napredek.

Revijo amaterskih igralskih skupin, ki so jo sprva hoteli organizirati že za 40-letnico KPJ, so zaradi težav preložili na kasnejši čas. Prav tako so živahno razpravljali o klubskem življenju in pretehtali možnosti za uredništev te zamisli. Svet je tudi vztrajal pri odločitvi, da bo merilo za finančne podpore društvom izdelava podrobnih programov za delo in izpolnjevanje teh programov. Prav programi dajejo dobro sliko o organizacijski trdnosti katerega društva. Kjer pa te ni, je delo lahko le kampanjsko.

Svet je enodušno obsodil sumničenja glede svoje objektivnosti pri izbiri kandidatov za nagrade in odlikovanja, ker meni, da pravi amaterji delujejo v društvih predvsem zaradi veselja, ki ga čutijo do kulturno-prosvetnega dela, in zaradi visokih ciljev, ki jih društva s svojim delom skušajo doseči. S.

Ni dolgo tega, kar je podjetje Triglav film končalo snemanje celovečernega umetniškega filma »Dobri stari pianino«. Film je po ideji Franeta Milčinskega in scenariju Vitomila Zupana, Igorja Pretnarja ter Franeta Milčinskega posnel režiser France Kosmač. — Na sliki je prizor iz filma, v katerem igra glavno žensko vlogo partizanke Anuše — Vida Kuharjeva. Razen nje nastopajo v filmu še Kristijan Muck, Frane Milčinski, Bert Sotlar, Vekoslav Janko, Demeter Bitenc, Ivan Škof, Andrej Kurent, Miro Zupančič in Janez Eržen. — Film prikazuje nenavadno zgodbo: v njem nastopa kot glavni igralce star pianino. Njegova pot vodi iz nekega okupiranega slovenskega mesta v partizane, v kmečko hišo, v mlin, pa v cerkev — vse do žalostnega konca, ko ves razbit in zapuščen životari v stari ropotarnici nekje sredi polja.

B. F.

Medužinski pomenki

„Povejte mi, kaj naj storim!“

„Dober dan, ali bi lahko govorila z učiteljem Hrastom,« je ob vstopu v šolsko pisarno nekoliko v zadregi pozdravila Andrejčkova mati.

„V razredu je, počakati morate do odmore,« je odgovorila tajnica.

In je res čakala. Ni bila edina. Dve sta prišli že pred njo. Poznala ju je. Ne ona ne njeni znanci nista bili veseli svidenja v šoli. Andrejčkova mati je stopala na hodnik, da ne bi še katera slišala, kaj jo je napotilo k učitelju. Nestrpno se je sprehajala po hodniku in končno je zvonec le prekinil zanj neprijetno šolsko tišino. Učitelju Hrastu je prestregla pot.

„Želite?“

„Za Lipnikovega Andrejčka sem prišla vprašat. Njegova mati sem.“

„Hm, ne vem, če bo izdelal razred. Lahko bi bil boljši, nastavljen je.“

„Povejte mi, kaj naj ukrenem.“

K učenju ga ne morem prisiliti. Ničesar več ne dosežem, ne zlepa ne zgrda. Vzemite ga vi v roke!“

„V teh kratkih minutah vam res ne morem dati pravega nasveta. Poiščite vzroke in šele nato začnite s prevzgojo. Ni še vse zamujeno. Poskusite zlepa, nudite mu dovolj dobrih zgledov, posvetujte se s psihologom, pa bo šlo.“

Z odgovorom ni bila zadovoljna. Čemu ne pove nekaj določenega, saj je učitelj. Tudi on bi se moral posvetiti svojim učencem,« je mislila sama pri sebi.

Zaradi podobnih težav sta učitelja Hrasta obiskali tisti dan še dve mamici. Recepta za odpravo napak pri svojih otrocih tudi onidve nista dobili. Saj ga tudi ni mogoče dati. Tako hitro že ne. Vzgojni ukrepi ne rodijo uspehov čez noč, treba je vztrajnega dela.

Ko je tisti večer v vasi predaval psiholog o napakah v otrokovem ponašanju, teh mamic ni bilo zraven. Pa ne samo tisti večer. Nikoli jih ni, kadar je na sporedu predavanje o vzgojni problematiki, četudi dobijo obvestila. Vabila običajno romajo v peč, saj je za vzgojne nasvete po njihovem pojmovanju tako odgovoren učitelj.

bilo zraven. Pa ne samo tisti večer. Nikoli jih ni, kadar je na sporedu predavanje o vzgojni problematiki, četudi dobijo obvestila. Vabila običajno romajo v peč, saj je za vzgojne nasvete po njihovem pojmovanju tako odgovoren učitelj.

JEDILNIK

Kosilo: Močnikova juha, zeljnati zrezki — solata, jabolčna krema.

Močnikova juha: 20 dkg moke, 1 jajce, malo vode — mast, čebula, paradižnik, zelen peteršilj, sol.

Iz moke in jajca zamesimo trdo rezančno testo in na strgalniku narijemo kašo. Na masti prepražimo čebulo, pridenemo ribano kašo in jo prepražimo, dodamo paradižnik in zalijemo z vodo. Juho začnimo s soljo in zelenim peteršiljem.

Zeljnati zrezki: 1 kg zelja, 3 jajca, 5 dkg masti, 1 čebula, sol, poper, zelen peteršilj, 10 dkg drobtin, 10 dkg salame, mast, moka, 1 jajce, drobtine.

Na masti prepražimo čebulo in pridenemo zrezano zelje ter pokrito dušimo, da se zmehča. Ohlajenemu primešamo sol, poper, peteršilj, drobtine, salamo in jajca. Vse skupaj zmešamo in oblikujemo zrezke (če so premehki, dodamo še drobtine). Zrezke povlijamo v moki, jajcu in drobtinah in jih na vroči masti rumeno opečemo.

Jabolčna krema: ½ kg jabolk, 10 dkg sladkorja, čimet, 4 jajca, 5 dkg sladkorja, 4 dkg moke ali pudinga.

Jabolka razpolovimo, odstranimo peščice in v vreli oslajeni vodi na pol skuhamo. Jabolka damo v sledice za kompot.

V kotličku za sneg vmešamo rumenjake, sladkor in moko ali puding, dodamo tekočino, v kateri smo kuhali jabolka in nad soparo stepamo, da se zgosti. Ohlajeni kremi primešamo sneg beljakov. Krema polijemo po jabolkih in ohlajeno serviramo.

Večerja: Zdrobov pečenjak, kompot.

Zdrobov pečenjak: ½ kg pšeničnega zdroba, 1 liter mleka, sol — 3 jajca, 15 dkg maslobo, 15 dkg sladkorja (rozine).

V vrelem, osoljenem mleku skuhamo zdrob in nato ohladimo. Maslobo, sladkor in rumenjake penasto vmešamo in vlijemo testo na pekač, v katerem smo razbelili mast. Pečenjak pečemo v ne prevroči pečici. Pečenega raztrgamo z vilicami in potresemo s sladkorjem.

Začelo se je delo na vrtu

Poznate vrstni red za sajenje zelenjave?

Razna zelenjava ima različne zahteve glede prehrane in gnojenja, zato je nujno potrebno, da zamenjamo pridelovanje po določenem redu tako, da načrtno izkoristimo hranilne snovi. Zelenjavo delimo glede gnojenja v tri skupine.

V prvo uvrščamo vse vrste solat, kapusnice (zelje, ohrovt, cvetača itd.), kumare, buče, paradižnike, papriko in špinačo. Vsa navedena zelenjava najbolje uspeva na novo pognojeno zemlji s hlevskim gnojem.

Naslednje leto pridelujemo in sadimo na tem prostoru korenčnice: peteršilj, korenje, črni koren, pesa, radič. Vse te rastline dobro uspevajo v zemlji, ki je bila zagnojena prejšnje leto. Tem rastlinam je potreben kalij, zato pognojimo zemljo zgodaj spomladi s kalijevo soljo (3 do 4 kilograme na 100 kv. metrov).

Po korenčnicah sejemo in sadimo stročnice: grah, fižol, bob in lečo.

Zemljo pognojimo zgodaj spomladi s superfosfatom (3 do 4 kg na 100 kv. metrov). Po stročnicah pognojimo zemljo, če je le mogoče, že jeseni, s hlevskim gnojem za pridelovanje gnojna željne površine. S takim razporedom in gnojenjem ustvarimo različni zelenjavi najboljše pogoje za dobro rast.

Ni bilo vredno...

Vlom v škofjeloško farno cerkev pojasnjen

Storilec prijet v 8 dneh

Ko je zarana 9. marca cerkovnik odpiral farno cerkev v Škofji Loki, je opazil, da je bilo ponoči v cerkev vlomljeno. Neznani vlomilec se je bil lotil pušic. Brž ko je bila tatvina sporočena Tajništvu za notranje zadeve Kranjske, so se organi kriminalistične službe odpravili na delo.

Ugotovljeno je bilo, da se je neznanec vtihotal v cerkev zvečer, preden je cerkovnik zaprl cerkevna vrata. Cerkovnikovemu pregledu se je znal spretno izogniti. Najprej se je skril med klopi, pozneje pa se je zatekel na kor. Ko je bil sam, se je lotil cerkvenih nabiralnikov. Ni imel posebne sreče, kajti vsega skupaj je nabral le za 100 dinarjev drobiža.

Ker vlomilec očitno ni godilo ostati vso noč v cerkvi, se je povzpel preko oltarja na prižnico in od tam skozi vrata v zakristijo. Hotel je namreč priti do ključa, ki odpira cerkevna vrata. Iz zakristije, kjer je našel ključ, se je spet vrnil v cerkev. Ker pa se cerkevna vrata zaklepajo samo z zunanje strani, se je lotil drugačnega podviga. Odrinil je zgornji in spodnji za-

pah ter vrata s silo razmaknil. Nato je brez sledu izginil.

Ugotovitve organov kriminalistične službe so pokazale prave smeri. V torek, 17. marca je bil padel v nastavljenem zasledu. Čeprav je sprva dejanje tajilo, je končno pod težo neovrgljivih dokazov klonil. Vlomil je 17-letni ključavničarski vajenec R. S. iz Škofje Loke.

Po neuspešni tatvini se je zatekel v loške hribe, kjer se je kot je pripovedoval — ves čas zadrževal pri sorodnikih.

Tokratne tatvine zavoljo borbi 100 dinarjev skoraj ne bi kazale omenjati. Predvsem gre za drugo, neprimerno večjo stvar, ki jo opravi imamo z mladoletnikom, ki je zašel na kriva pota. Da pa je fant zdrknil na listo mladoletnikov — kriminalcev, so prav gotovo v veliki meri krive neurejene družinske razmere. Njegova roditelja sta se namreč ločila in konec je bilo toplega vetja, ki ga lahko nudi otroku le pravi dom. Poslej sta doživljala cesta in ne najboljša priložnostna družina.

Mladenič je bil vrnjen v učni zavod, od koder je bil pred som pobegnul.

gorenjske bodice

△ Po pravici vam povem — kadarkoli jo zagledam, zardim do ušes. Sram me je, hudo sram! Da ne bo nesporazuma, vam moram povedati, da s tem ne mislim kakšne svoje simpatije. V mislih imam tisto staro odraslo, škripajočo in ropotajočo koreto, ki še vedno, čeprav ji je življenjska doba že zdavnaj potekla, prevaža potnike. Smešno, da tisto staro škatlo nekateri imenujejo avtobus. Če hočem biti še točnejši, tedaj vam bom zaupal tudi njegovo številko: S-1288. Prav rad bi vam povedal, katero transportno podjetje se ponaša s tisto številko. Razvalino sem si sicer ogledal iz vseh štirih strani, pa nisem zasledil nobene firme, kar je v navadi pri drugih avtobusih. Verjetno se ga tudi lastnik sramuje, zato jo ima rajši kar v ilegali. Če drugega ne — časti Kranju ravno ne dela!

△ Ljudje so pa res iznajdljivi, zlasti če gre za njihovo udobje. V takšnih primerih se poživljajo celo na opozorilo: »Cuvajte nasade!« Nekaj takega že precej dolgo opazujem v Parku Svobode v Kranju. Potniki, ki prihajajo v Kranj z avtobusi — s tem mislim pred-

vsem nekatere uslužbenke OLO Kranj — so si izhodili prav čedno stezico natanko po sredini nasada. Zakaj pa ne, če si tako skrajšajo pot za celih 20 metrov. Če se nihče ne bo spomnil, bom pa jaz pregrabil tisto stezico in prisilil nedisciplinirane državljane, da bodo hodili po pravi poti.

△ Ko sem tistikrat motovilil okrog kranjske železniške postaje, sem se nehote domislil zgodbe iz grške mitologije, ki govori, kako je Odisej obiskal enoakega Kiklopa Polifema. Ko je Polifem spuščal ovce na pašo, se je bal, da mu je ne bi pobrisali še njegovi ujetniki — Odiseji in tovariši, zato je spuščal skozi vrata vsako ovco posamič. — Natanko tako je bilo tudi tistikrat na postaji. Ura je kazala okrog tričetrti na sedem zjutraj in iz obeh vlakov, ljubljanskega in jeseničanskega, se je vsula proti izhodu množica ljudi. Ko bi jih videli, kako so se drenjali, ko so skozi ozka vrata eden po eden zapuščali postajo. Ob vratih pa je stal železničar kot ve-

likan Polifem in opazoval... Kaj vem kaj? Občutek sem imel, kot bi pazil, da ne bi potniki zapuščali postaje po dva in dva. Na vse kriplje razmišljam, čemu ob takem navalu potnikov ne odpro večjih vrat? Menda železničarju, ki nadzoruje odhod potnikov, le ni toliko do vozovnic, ki naj bi jih potniki oddajali.

△ Stavim, da bo letošnja turistična sezona na Bledu še posebej mikavna in bogata. Tega sem se ondan domislil, ko sem si ogledoval prve priprave. To in ono sem slišal, nazadnje sem si pa še ogledal, kako napreduje gradnja novega kopališča. Napreduje že, napreduje, le mikamor se ne premakne. Na prste in na pamet sem izračunal, da bodo kopališče odprli natanko za 29. november. Tako bodo mimogrede in brez posebnih prizadevanj poživili tudi zimsko sezono. Gostje se bodo lahko drsali in kopali — vse v eni sapi. Pa recite, če nismo iznajdljivi! Dobra misel tudi nekaj velja.

Vas pozdravlja Vaš Bodičar!

Zivordeča obleka z jopico enake barve, ki jo nosimo namesto klasičnega kostima.

MLADINA V TRBOJAH BREZ IGRISČ

Sportno življenje v Trbojah je bilo pred leti že močno razvito. Stari in mladi so se skoraj vsako nedeljo zbirali na igrišču ob Savi in se razvedrili ob nogometu. Nato pa je športno življenje v Trbojah za dlje zamrlo in šele zadnje mesece hoče mladina spet uveljaviti svoje želje na športnem področju.

Pred kratkim je mladina iz Trboj sama ustanovila nekako športno društvo, izvolila svoj odbor in tudi redno plačuje članarino. Nogometna enajstovka je edigrala že tudi nekaj tekem, med katerimi je najpomembnejša zmaga nad pionirskim moštvom iz Medvod. Toda kaže, da bo veselja mladine konec, ker je ostala brez igrišča. Na travniku, kjer so doslej breali žogo, jim je lastnik podrl gole in jim prepovedal nadaljnje igranje. Mladina že dlje prosi za primeren prostor, kjer bi si uredila igrišče, toda doslej je vedno naletela na gluha ušesa. Prav bi bilo, da bi vse organizacije v Trbojah pomagale mladini uresničiti njihove želje in ji s tem preprečiti,

da bi se shajala v gostilni, kar niso redki primeri.

-o, e

število udeležencev na letošnjem II. zveznem zletu TVD Partizan v Beogradu.

-an

TELESNA VZGOJA

PRED SKUPŠČINO OZ PARTIZAN ZA GORENJSKO

V preteklem tednu je imel upravni odbor Okrajne zveze Partizan za Gorenjsko zadnje sejo pred redno letno skupščino, ki bo 4. aprila v Domu Partizana v Stražišču pri Kranju.

Na seji so največ govorili o pripravah na skupščino in o programu dela ter koledarju prireditve v jubilejnem desetem letu delovanja organizacije Partizana in hkrati ob 40-letnici KPJ in SKOJ. Upravni odbor je sklenil predlagati skupščini tudi reorganizacijo upravnih organov Okrajne zveze tako, da bi bili le-ti prilagojeni sklepom I. jugoslovanskega kongresa telesne kulture. Skupščina bo nadalje odločila tudi o ustanavljanju občinskih zvez Partizana, kjer se kaže potreba po njih. Pričakovati je, da bodo občinske zveze ustanovili v Kranju, Radovljici, na Jesenicah, kasneje pa tudi na Bledu in v Škofji Loki. Nadalje bodo na skupščini določili tudi

TRIGLAV DRUGI V SLOVENIJI

V nedeljo dopoldne je bil na štiristeznem kegljišču Gradisa v Ljubljani zaključen finalni del letošnjega republiškega prvenstva v kegljanju za ženske z udeležbo štirih najboljših ekip: Branika iz Maribora, Triglava iz Kranja in domačih vrst Gradisa ter Ljubljane.

V izredno borbenih in zanimivih srečanjih, ki so odločala o naslovu letošnjega prvaka Slovenije, so bile najuspešnejše kegljavnice Gradisa s 2300 podrtimi keglji pred Triglavom 2234, Branikom 2156 in Ljubljano 2152 keglji.

Triglav je nastopil s svojo standardno postavo: Mihelič 358, Čadež 369, Kavčič 399, Rozman 390, Engelman 370 in Stopar 248. Zaključni plasma republiškega prvenstva je naslednji: Gradis 6836 Triglav 6681, Branik 6644 in Ljubljana 6405 podrtih kegljev.

I. V.

NAMIZNI TENIS

REPUBLIŠKO PRVENSTVO

Preteklo nedeljo se je na osemletki »Simon Jenko« v Kranju končalo republiško moštveno prvenstvo za članice, mladinke in pionirke.

Rezultati: članice — 1. Triglav, 2. Odred, 3. Ljubljana, 4. Fužinar itd.; mladinke — 1. Fužinar, 2. Triglav 1, 3. Mladost itd.; pionirke — 1. Fužinar, 2. Litija, 3. Triglav itd.

rr

Š A II

SOLSKI SAHOVSKI TURNIR

Prejšnji teden so na osemletni osnovni šoli v Kranjski gori končali razredne šahovske dvojboje, v nedeljo, 15. marca, pa so se pomerili med seboj najboljši šahisti in šahiste posameznih razredov. Na napornem turnirju, na katerem je moral vsak udeleženec odigrati 20 partij, so bili najboljši:

A. Dijaki: 1. Ivan Jamar 17,5 točk (od 21 možnih), 2. Anton Kos (17,5), 3.—4. Janša Janez in Rudi Jakopin (16,5).

B. Dijakinje: 1. Dragica Plazar (18,5 točk od 20 možnih), 2. Borica Smolej, 3. Duša Rancinger, 4. Fanči Lukan — vse po 17 točk. Turnir je bil odigran v počastitev 40-letnice KPJ.

SENCUR : VELESOVO 4:2

Pred kratkim so se v Senčurju srečali šahisti iz Senčurja in Velesovega v prijateljskem dvoboju na šestih deskah. Zmagali so domačini z rezultatom 4:2. To kaže, da so Senčurjani precej napredovali, medtem ko za šahiste iz Velesovega tega ne bi mogli trditi.

TOKRAT CAPIČ

V petek popoldne je bil v Šahovskem klubu Kranj manjši brzoturnir, ki se ga je udeležilo 10 igralcev. Zmagal je prvokategornik Čapič pred Misjakom, Kavčičem, Grilom itd.

rr

PLANIKA GOSTOVALA V MARIBORU

V nedeljo so gostovali v Mariboru nogometaši Planike, ki so se v prijateljskem srečanju pomerili z enajstoročniki Kovinarja. Srečanje se je končalo neodloče-

no 2:2. Z omenjeno tekmo je kranjska Planika zaključila priprave za spomladanski del prvenstva Gorenjske, ki se začne v nedeljo, 29. marca.

I. V.

ROKOMET

ZMAGI STRAZISKIH ROKOMETASEV

Prvak Gorenjske Mladost iz Stražišča je odigral v nedeljo prijateljsko srečanje z ustreznim moštvom Partizana iz St. Vida in zmagal s 28:15 (5:9), medtem ko je ženska ekipa porazila reprezentanco Srednje tehniške šole s 6:4 (4:1).

I. V.

ODBOJNA

GIMNAZIJA : KROPA 3:2

Pretekli teden sta se v gimnazijski telovadnici v Kranju srečali v prijateljski povratni tekmi moštvi Gimnazije Kranj in Kroppe. Zmagali so gimnazijski odbojkarji, ki so goste premagali z rezultatom 3:2 (15:13, 8:15, 15:14, 16:18).

rr